

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

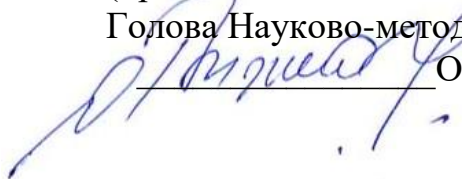
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ В ЕРГОТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД.ФТЕ21

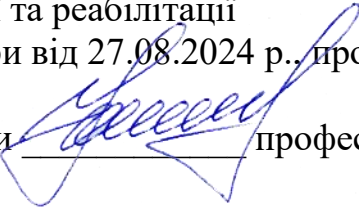
мова навчання: українська

Розробники:

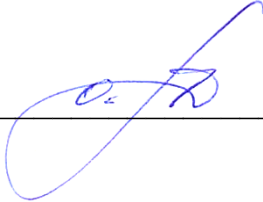
Шевчук Юлія Володимирівна, PhD, викладач кафедри Терапії та реабілітації,
yushevchuk@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор Олена ЛАЗАРОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга ДЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на розвиток творчих та креативних здібностей під час практичної діяльності ерготерапевта з метою побудови більш якісних програм ерготерапевтичних втручань; формулювання знань про принципи і застосування ерготерапевтичних вмінь та навичок в якості терапевтичного впливу; знань про можливі способи збору інформації про пацієнта; набуття навичок з проведення цікавого та мотивованого для пацієнта/клієнта втручання. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: що таке креативність; чому креативність важлива в роботі ерготерапевта; новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження; креативні підходи в проведенні обстежень та побудові цілей; принципи градування, адаптації та модифікації; побудова креативних терапевтичних занять в ерготерапії; терапевтичне використання особи ерготерапевта. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of a discipline. Discipline is aimed at the development of creative abilities during the practice of occupational therapist with the use of building more programs of occupational therapy interventions; formulation of knowledge about the principles and application of occupational therapy content and skills as a therapeutic effect; knowledge of possible ways to collect information about the patient; load navigator to conduct interesting and motivated for patients / clients instructions. The volume of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: what is creativity; why creativity is important in the work of an occupational therapist; novelty, originality, ability to solve problems, flexibility, ingenuity, self-expression; creative approaches in the checked inspection and the built purposes; principles of calibration, adaptation and modification; visitation of creative therapeutic classes in occupational therapy; therapeutic use of occupational therapist features. The final assessment is formed taking into account the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни – опанувати терапевтичні вміння і навички реалізації творчих здібностей в роботі ерготерапевта.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.2. Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові),	СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи

предметні) компетентності спеціальності (СК)	доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.2 Ерготерапія (СКет)	<p>СКет 01. Здатність застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та заняттєвої участі пацієнта/клієнта, охоплюючи розуміння змісту, мети заняттєвої активності та її впливу на здоров'я і добробут людини, вміння оцінювати, аналізувати, адаптовувати заняттєву активність та застосовувати її у терапевтичний спосіб.</p> <p>СКет 02. Здатність оцінювати фактори пацієнта/клієнта (функції і структури організму, особистісні цінності, переконання та духовність), фізичне, соціально-економічне та культурне середовище, які впливають на його заняттєву активність у сферах самообслуговування, дозвілля (гри) та продуктивної (навчальної) діяльності.</p> <p>СКет 03. Здатність визначати доцільність проведення заходів ерготерапії, здійснювати скринінг та клієнтоцентричне оцінювання окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій, формулювати та документувати цілі програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації.</p> <p>СКет 04. Здатність розвивати та/або відновлювати функції організму, які впливають на здоров'я та обмеження заняттєвої участі та/або збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації заняттєвої активності.</p> <p>СКет 05. Здатність підбирати та адаптовувати технічні та допоміжні засоби пересування та самообслуговування, призначати, моделювати, виготовляти індивідуальні ортези для відновлення функції верхньої кінцівки з метою розширення функціональної самостійності клієнта у побуті, участі у дозвіллі (гри) та продуктивній (навчальній) діяльності.</p> <p>СКет 06. Здатність створювати та адаптувати безпечне і доступне середовище життєдіяльності клієнта, змінювати фактори фізичного та соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності клієнта.</p>

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		

Денна	6	0	18	0	66	90
-------	---	---	----	---	----	----

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Фізіологія рухової активності та патологічна фізіологія», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Основи медичних знань», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»;

та на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Прикладна теорія ерготерапії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта», «Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с. р.	
Тема 1. Поняття «креативність».	10	2	2	6
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	10	2	2	6
Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.	12	2	2	8
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	10		2	8
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт – терапія, ремесла, інші творчі заняття.	20		2	18
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	14		4	10
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	14		4	10
Всього годин:	90	6	18	66

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття «креативність».

Поняття «креативність». Важливість креативності в практичній роботі ерготерапевта.

Тема 2. Вираз творчості через заняття.

Поняття «заняття». Елементи творчості в занятті. Важливість творчого підходу до побудови втручань ерготерапевта. Залучення особи та її родичів до процесу творчого заняття. Мотивація особи до участі в занятті через креативність.

Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.

Основні принципи розвитку креативності: новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.

Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.

Креативність як основа ефективних втручань. Побудова втручання з урахуванням творчого підходу.

Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт-терапія, ремесла, інші творчі заняття.

Використання мистецтва ерготерапевтом як втручання. Використання музики ерготерапевтом як втручання. Використання танців ерготерапевтом як втручання. Арт-терапія в роботі ерготерапевта. Ремесло як втручання в практичній діяльності ерготерапевта.

Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.

Креативність у відновленні пацієнтів сфери психічного здоров'я. Робота з дітьми та творчість. Основні втручання.

Тема 7. Індивідуальна та групова робота

Творчість, зосереджена на індивідуальність. Групові творчі заняття в ерготерапії.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Поняття «креативність».	1. Поняття «креативність». Основні елементи креативності.	2
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	2. Характеристики заняття як творчого підходу.	2
Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість,	3. Використання елементів новизни, оригінальності, гнучкості, винахідливості та самовираження в роботі ерготерапевта. Практичне застосування навичок.	2

самовираження.		
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	4. Виготовлення допоміжних засобів на потребу пацієнта за допомогою творчого підходу.	2
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт –терапія, ремесла, інші творчі заняття.	5. Практичні відпрацювання використання творчих занять в роботі ерготерапевта.	2
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	6. Практика творчих занять з особами сфери психічного здоров'я.	2 2
	7. Творчі заняття з дітьми та ерготерапія.	
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	8. Основні задачі індивідуального креативного підходу в роботі ерготерапевта.	2
	9. Техніки групової творчої роботи.	2
Всього годин:		18

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Поняття «креативність».	1. Що таке творчість. Основні елементи та принципи.	4
	2. Як розвинути творчі здібності та що це дає для роботи ерготерапевта.	2
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	3. Основні елементи творчого заняття.	2
	4. Як можна виразити себе через творче заняття.	2
	5. Залучення до творчих занять з пацієнтом інших фахівців творчих професій.	2

Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.	6. Використання елементів творчості для самовираження пацієнта.	4
	7. Оригінальність та винахідливість в роботі ерготерапевта.	4
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	8. Основні переваги використання креативності та творчості в роботі ерготерапевта.	4
	9. Ерготерапевт як інструмент втручань.	4
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт –терапія, ремесла, інші творчі заняття.	10. Мистецтво як окреме творче заняття та втручання в роботі ерготерапевта	6
	11. Взаємодія з пацієнтом через танець.	4
	12. Арт-терапія, види та робота в ерготерапії.	4
	13. Ремесла як вид творчих занять в ерготерапії.	4
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	14. Види занять з пацієнтами сфери психічного здоров'я.	2
	15. Основні моменти створення цікавого та реалістичного заняття для пацієнтів сфери психічного здоров'я.	2
	16. Роль і задачі ерготерапевта в роботі з дітьми.	4
	17. Творчі підходи навчання дітей. Робота з батьками по розвитку навичок гри з дітьми.	2
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	18. Ключові задачі ерготерапевта в індивідуальній та груповій роботі з пацієнтами.	10
Всього годин:		66

Очікувані результати навчання з дисципліни: формулювання знань про використання творчості, творчих підходів і креативних та творчих занять в розробці втручань ерготерапевта завдяки:

знанням: про базові роль та задачі ерготерапії, організацію творчої роботи з пацієнтами, залучення в процес ерготерапії через творчість;

умінням: застосовувати різні види творчих занять; застосовувати навички креативності з пацієнтом; своєчасно запропонувати необхідне втручання для підвищення мотивації пацієнта в процесі ерготерапії.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРет	<p>ПРет 01. Застосовувати у практичній діяльності доказову базу стосовно зв'язку між пацієнтом/клієнтом в цілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і благополуччя людини.</p> <p>ПРет 03. Визначати доцільність проведення заходів ерготерапії та здійснювати клієнтоцентричне обстеження окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій.</p> <p>ПРет 04. Оцінювати, розвивати та відновлювати функції і структури організму, які впливають на заняттєву участь пацієнта/клієнта у сферах продуктивної діяльності, дозвілля та самообслуговування.</p> <p>ПРет 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного обстеження та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.</p> <p>ПРет 14. Впроваджувати нові інноваційні та креативні ідей та підходів у професійній діяльності.</p> <p>ПРет 17. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибирати методи та засоби збереження життя.</p>

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Поняття «креативність». Основні елементи креативності.	Реферат.	16

2. Характеристики заняття як творчого підходу.	Есе.	8
3. Використання елементів новизни, оригінальності, гнучкості, винахідливості та самовираження в роботі ерготерапевта. Практичне застосування навичок.	Презентації.	16
4. Виготовлення допоміжних засобів на потребу пацієнта за допомогою творчого підходу.	Кейси.	10
5. Практичні відпрацювання використання творчих занять в роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль.	10
6. Практика творчих занять з особами сфери психічного здоров'я.	Експрес-контроль.	8
7. Творчі заняття з дітьми та ерготерапія.	Експрес-контроль.	10
8. Основні задачі індивідуального креативного підходу в роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль.	10
9. Техніки групової творчої роботи.	Експрес-контроль.	12
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), *Foundations for Practice in Occupational Therapy* (6th ed.). Elsevier. 282p.
2. World Federation of Occupational Therapists (2017). Definitions of occupational therapy from member organizations. Retrieved from <http://www.wfot.org/ResourceCentre/tabid/132/did/827/Default.aspx>
3. Christiansen, Charles H., Julie Bass, and Carolyn M. Baum. *Occupational therapy: Performance, participation, and well-being*. Taylor & Francis, 2024.
4. Bodil Winther Hansen, Helle Andrea Pedersen, Åse Brandt & Lene Lauge Berring. (2023) Creative activities as intervention: experiences of well-being and satisfaction with daily living in a mental health context. *Nordic Journal of Psychiatry* 77:8, pages 788-798.
5. Laura Ludowyke, Primrose Lentin & Ted Brown. (2023) The Meaning and Purpose of Creativity in the Daily Life Occupations, Activities, Acts and Behaviors Amongst Adults Living with Mental Health Conditions: A Scoping Review. *Occupational Therapy in Mental Health* 0:0, pages 1-41.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available from: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available from: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. Available from: <http://wfot.org>
4. <https://www.sralab.org/>
5. <https://www.physio-pedia.com/home/>